

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Metric Visualization

Eray Gökçe 20011079
Geliştirici

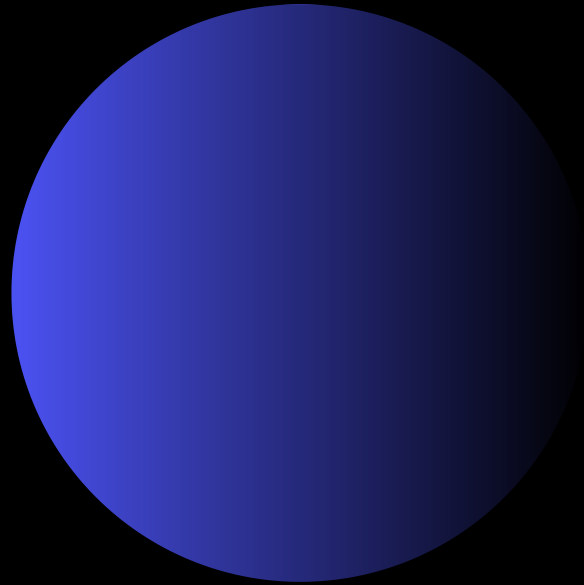
DR. ÖĞR. ÜYESİ YUNUS EMRE SELÇUK

Yazılım Metrikleri

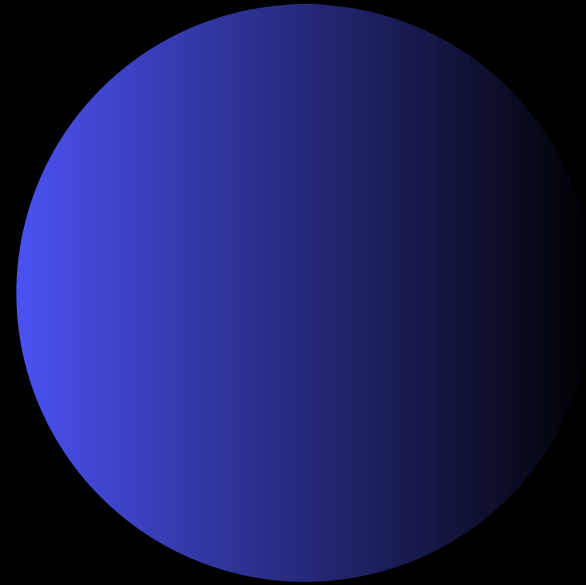
Yazılım metrikleri, bir yazılımın ne kadar kaliteli olduğunu sayılarla anlatan ölçülerdir. Kodun karmaşıklığını, okunabilirliğini ya da ne kadar iyi tasarlandığını ölçmek için kullanılır.

Bu projenin temel amacı, nesne yönelimli yazılım sistemlerinde yapısal kaliteyi değerlendirmek için kullanılan yazılım metriklerini analiz etmek ve bu metrikleri üç boyutlu bir ortamda görselleştirmektir. Analiz sonuçları **kod kalitesini** artacaktır.

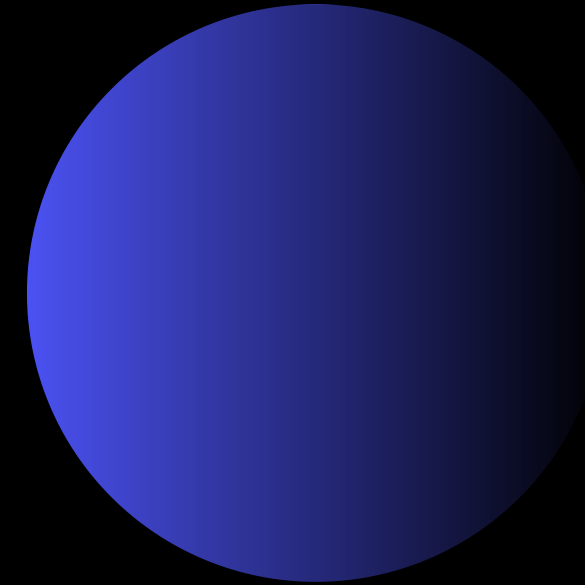
Projenin Amacı

Sürdürülebilirlik

Ölçeklenebilirlik

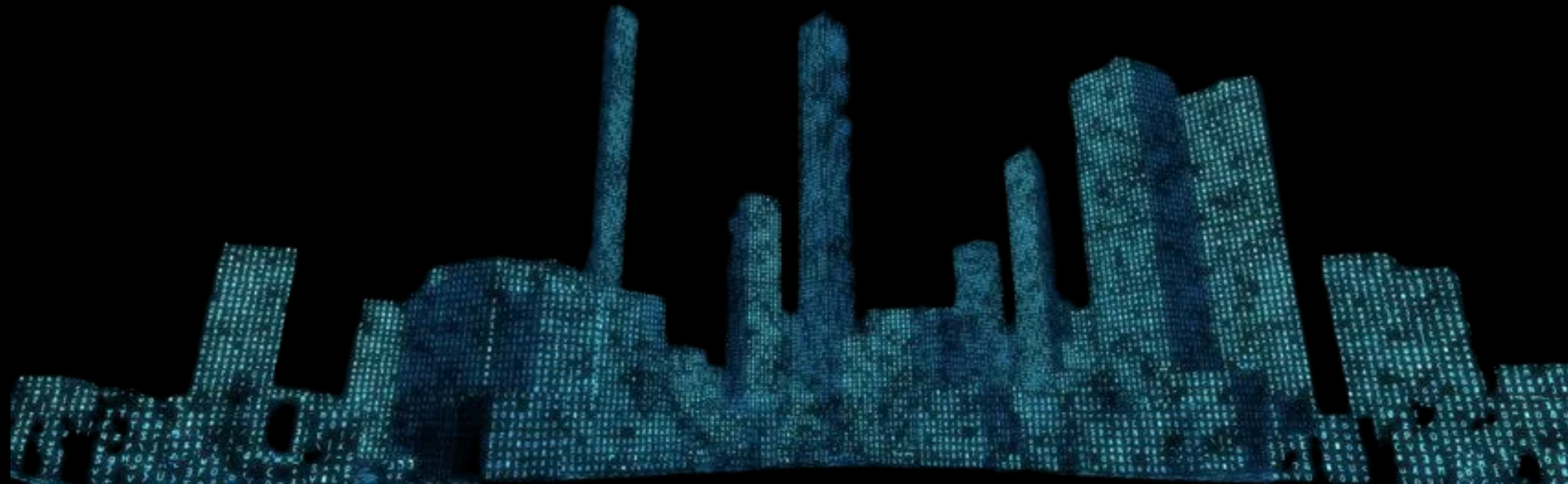

Anlaşılabilirlik

Benzer Çalışmalar

Proje, halihazırda geliştirilmiş olan bir Java uygulamasından esinlenilmiştir. Mevcut sistem, CK metrikleri ile yazılım kalite ölçümleri gerçekleştirme ve bu sonuçları kullanıcıya sayısal biçimde sunmaktadır.

Projemiz, bu eksikliği gidermek amacıyla geliştirilmiş olup, görselleştirme modülü ile öne çıkmaktadır. Literatürde bu konuda öne çıkan çalışmalardan biri olan **CodeCity** yaklaşımı incelenmiş; yazılım bileşenlerinin sanal bir şehir görünümünde, yapısal metriklere göre temsil edilmesi fikri projemize entegre edilmiştir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Akış Planlanması

1

Gereksinim Analizi

2

Yeni Metrikler
Hesaplanması

3

Eski Uygulama ile
Entegre Edilmesi

4

3D Görselleştirme

5

Metrikler ile 3D
Görselleştirme
Entegre Edilmesi

Giriş

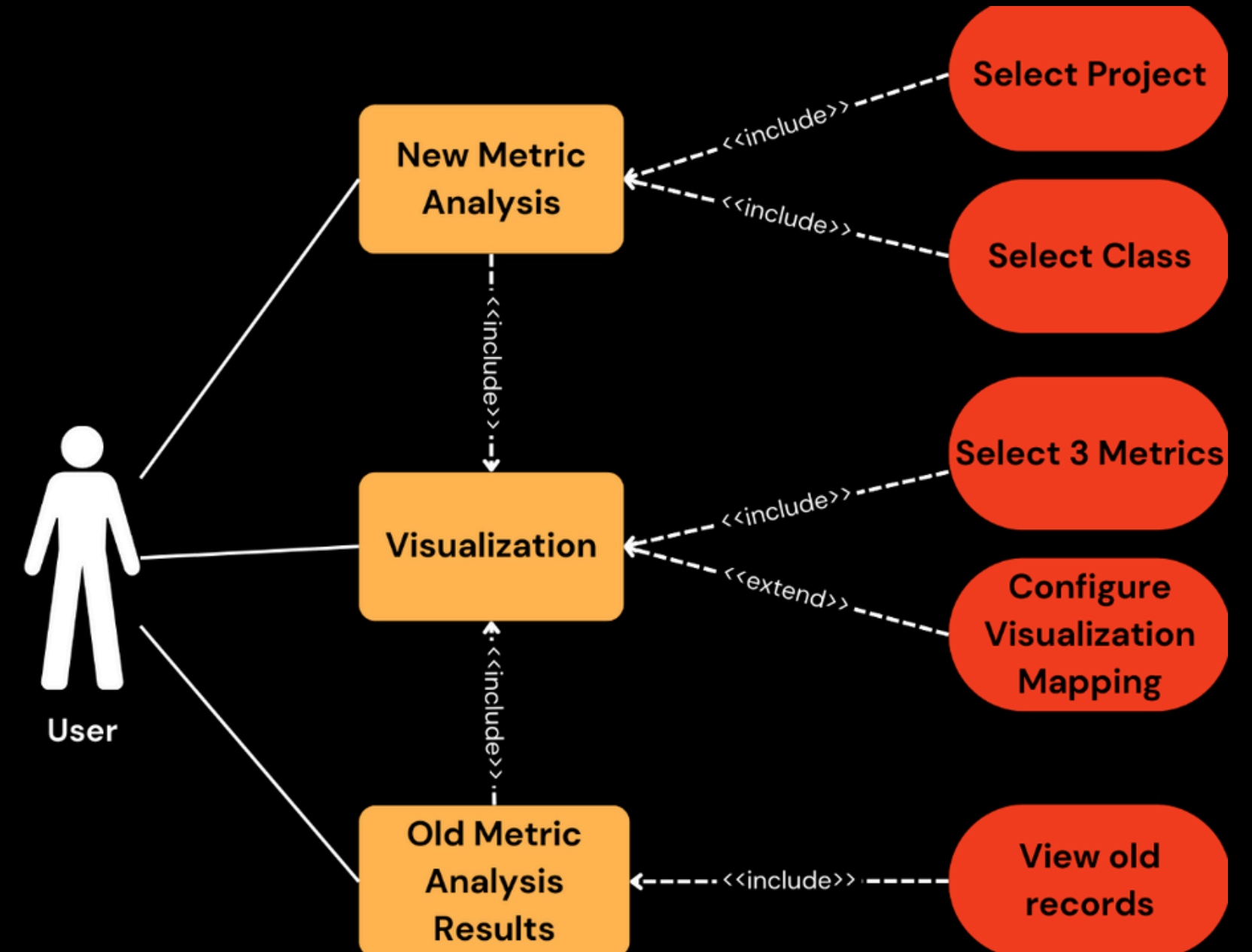
Dizayn

Mimari

Uygulama

Use Case

Kullanıcının, kullanacağı üç temel işlev vardır. Görselleştirme işlevi, Yeni Metrik Hesaplama veya Eski Sonuçları Görüntüle kapsamında gerçekleştirilmektedir.

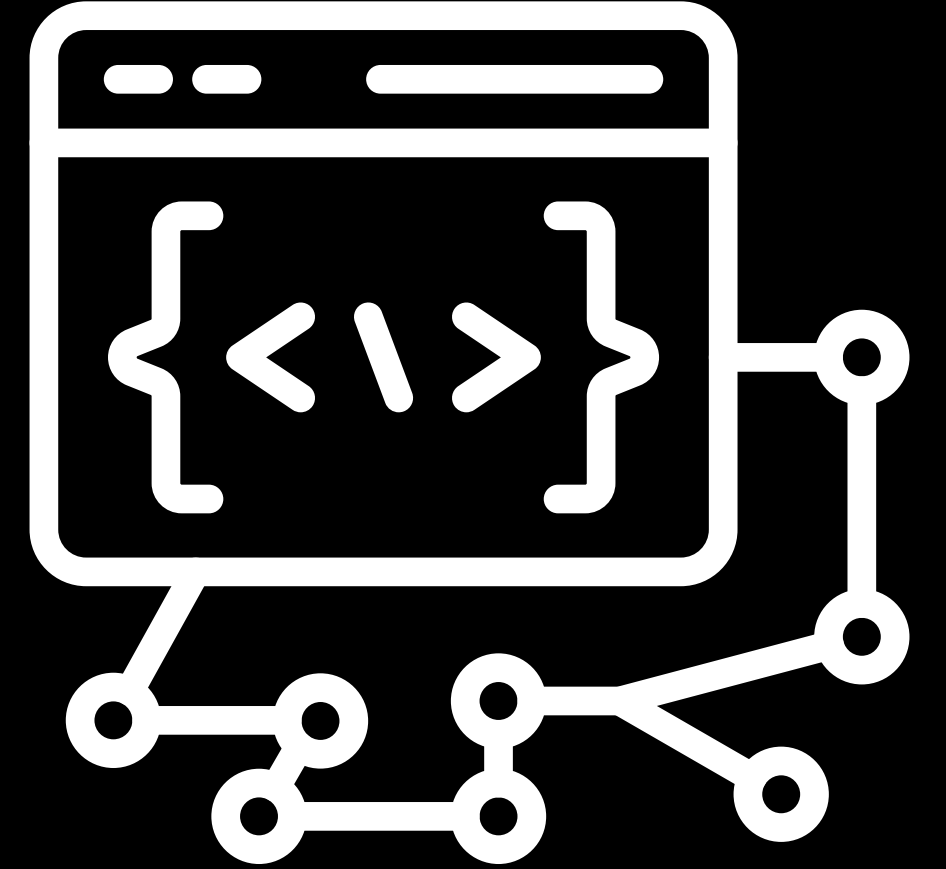
Kullanım Senaryoları

Sistem, kullanıcıya hem yeni analiz başlatma hem de daha önce yapılmış analizleri tekrar görüntüleme imkânı sunar. Kullanıcı yeni bir analiz başlatmak istediğinde, analiz etmek istediği proje dosyasını seçer ve hangi metriklerin görselleştirileceğini belirler. Bu metrikler, Unity ortamında üç boyutlu yapılarla temsil edilir.

Alternatif olarak sadece tek bir sınıf dosyası da analiz edilebilir. Öte yandan, sistemin öne çıkan özelliklerinden biri de geçmiş analiz kayıtlarına erişim sağlamasıdır. Kullanıcı, daha önce hesaplanmış bir projeyi yeniden seçip görselleştirme yapabilir.

Geçmiş Kayıtları Görüntüleme

Uygulama, yapılan tüm analizleri tarihsel olarak saklar ve yeniden görselleştirilebilir şekilde sunar. Tıpkı Git versiyon kontrol sisteminde olduğu gibi, proje üzerindeki yapısal değişiklikler zamansal olarak takip edilebilir. Bu sayede geliştiriciler, yazılım mimarisindeki evrimi sezgisel olarak inceleyebilir ve önceki sürümlerle karşılaştırmalı analiz yapabilir.

Görselleştirme

Projenin en ayırt edici yönlerinden biri olan görselleştirme modülü, yazılım metriklerini üç boyutlu bir şehir metaforu üzerinden sunar. Unity ile geliştirilen bu modül sayesinde her sınıf bir bina olarak temsil edilir; metrikler ise bu binaların yüksekliği, genişliği ve rengi gibi görsel özelliklere karşılık gelir. Kullanıcı, analiz sonucunda ortaya çıkan verileri sezgisel bir şekilde değerlendirebilir, karmaşık yapılar arasında ilişkileri kolayca görebilir ve olası tasarım problemlerini erkenden fark edebilir. Bu sayede soyut metrik değerler, somut ve anlaşılır bir yapıya dönüştürülür.

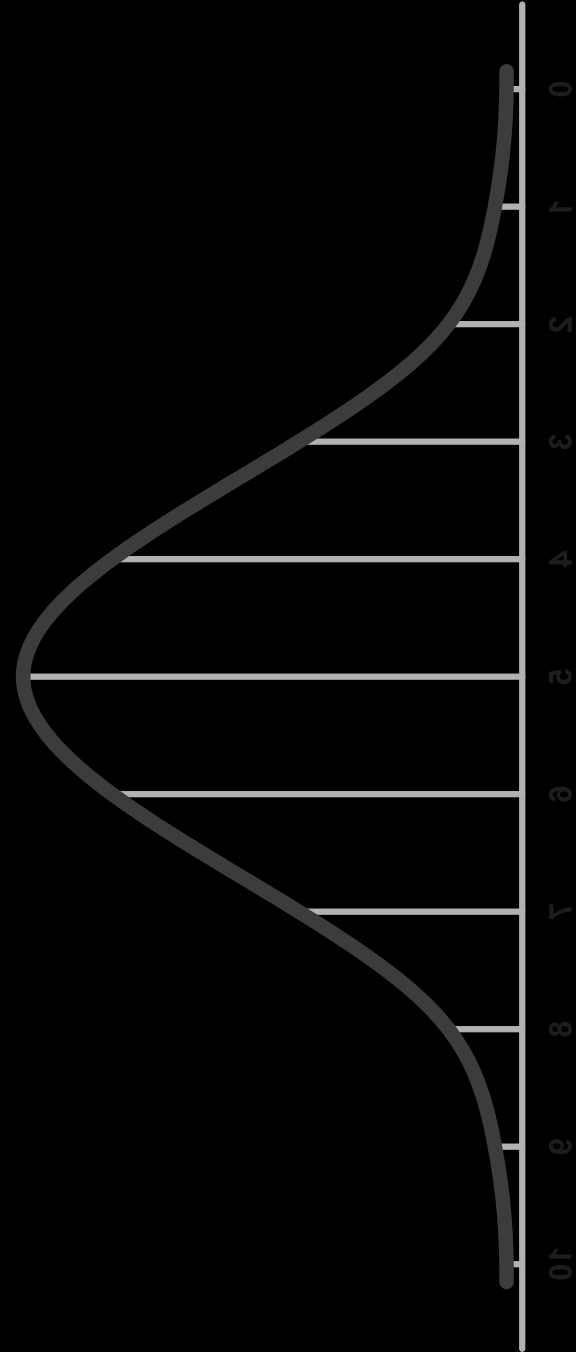

Giriş

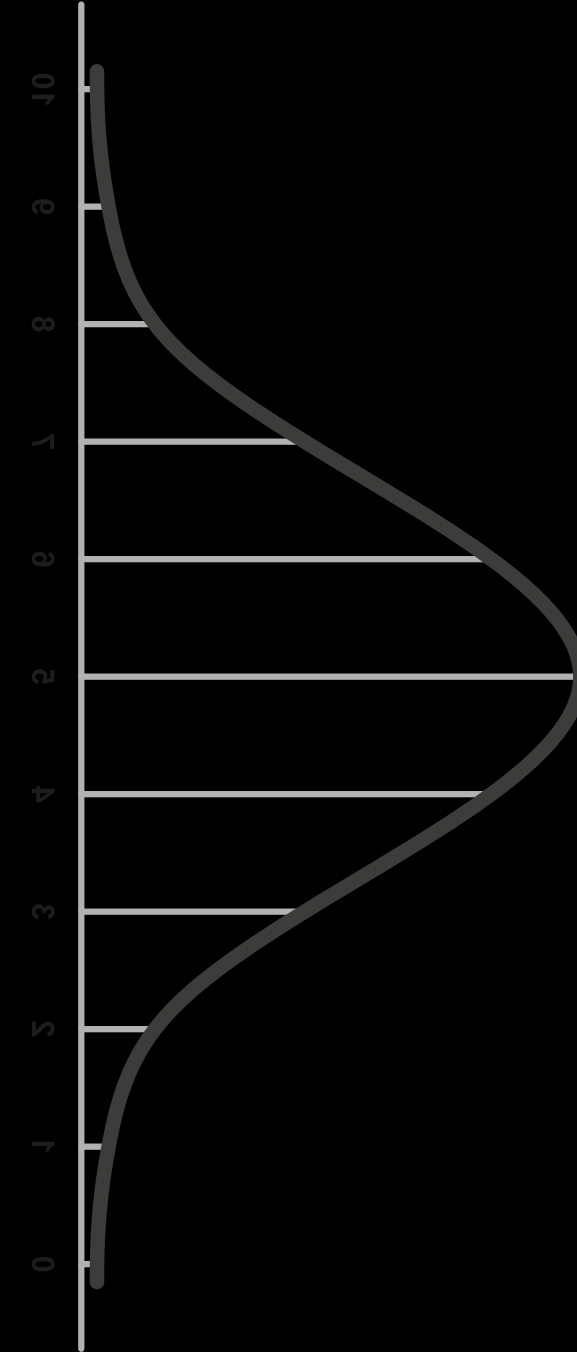
Dizayn

Mimari

Uygulama

	Normalizasyon	Düşükse İyi
DIT	0 - 5	✓
WMC	0 - 30	✓
LCOM	0 - 5	✓
CBO	0 - 12	✓
TCC	0 - 1	✗
MAXCYCLO	1 - 30	✓
AVGCYCLO	1-7	✓

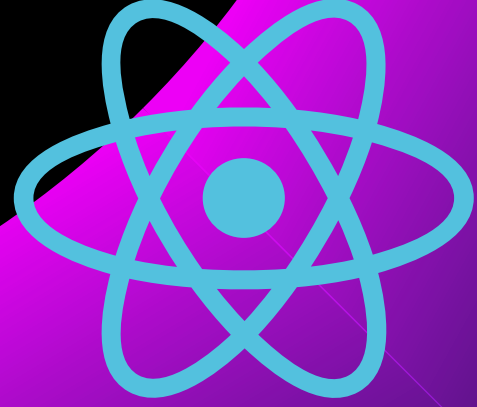
Mathf.InverseLerp(range.minVal, range.maxVal, val);

Giriş

Dizayn

Mimari

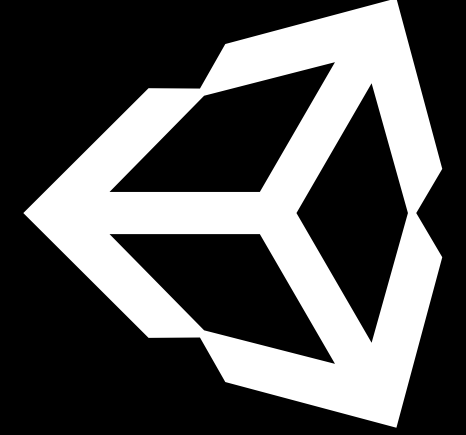
Uygulama

REST API

HTTP
PUSH

Katmanlı Servis Odaklı Mimari

Projemiz, görevleri net bir şekilde ayrılmış üç ana bileşenden oluşan modern bir mimariye sahiptir: Kullanıcı arayüzü (React), hesaplama ve veri yönetimi (Spring Boot) ve 3D görselleştirme (Unity).

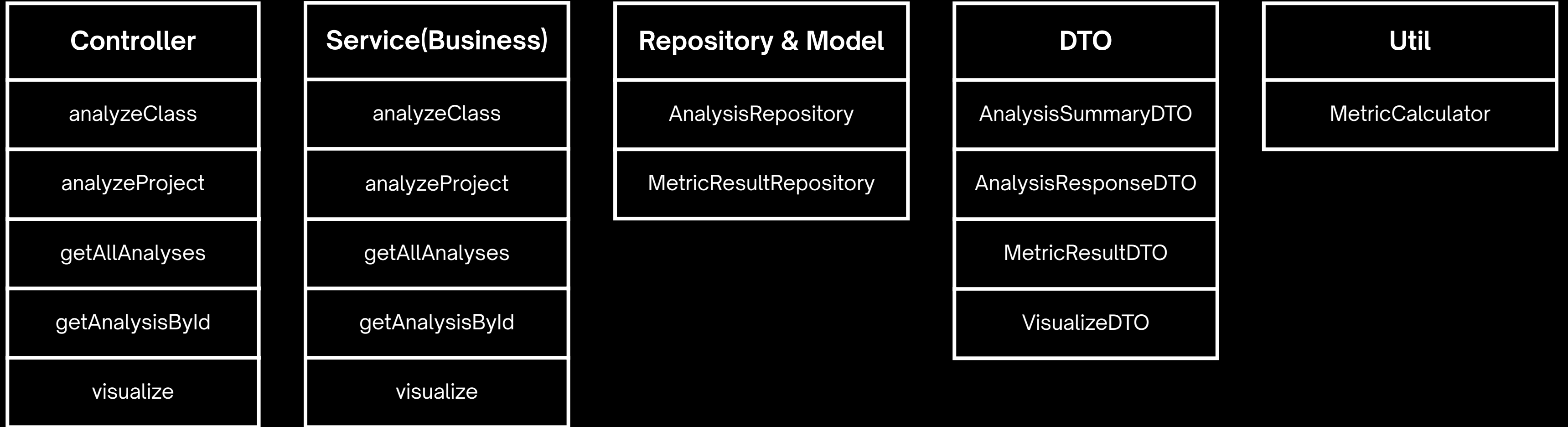
Bu "ayrık mimari" (decoupled architecture) felsefesi, her bileşenin en iyi olduğu işe odaklanmasını sağlar: React'in modern web arayüzü yetenekleri, Spring'in güçlü ve ölçeklenebilir backend altyapısı ve Unity'nin gerçek zamanlı 3D render motoru.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Project

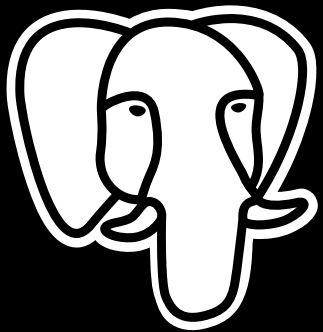
- controller // API endpoint'leri
- service // İş mantığı
- repository // Veritabanı erişimi
- model // JPA Entity'leri
- dto // Veri transfer nesneleri
- util // Yardımcı sınıflar

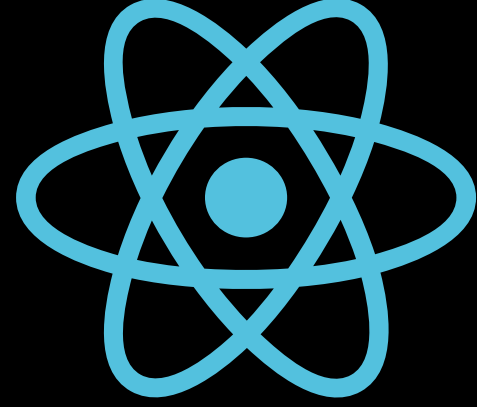


```
{
  "id": "fe903677-2048-427c-8303-bf6323a9fe69",
  "type": "CLASS",
  "targetPath": "C:\\Users\\erayg\\eclipse-workspace",
  "projectName": null,
  "createdAt": "2025-06-21T01:06:38.683474"
},
{
  "id": "83a5610c-8a2f-49f1-aa57-baedda66d312",
  "type": "JAR",
  "targetPath": "C:\\Users\\erayg\\eclipse-workspace",
  "projectName": "CarRentalApp.jar",
  "createdAt": "2025-06-22T00:32:01.603456"
},
```

analysis	metric_result
id	id
class/project_name	analysis_id (FK)
type	class_name
target_path	metricList
created_at	

```
"id": "83a5610c-8a2f-49f1-aa57-baedda66d312",
"type": "JAR",
"targetPath": "C:\\Users\\erayg\\eclipse-workspace\\LastTestProject\\CarRentalApp.jar",
"projectName": "CarRentalApp.jar",
"createdAt": "2025-06-22T00:32:01.603456",
"results": [
  {
    "id": "4182c667-39c2-476e-9e98-5f090ee78779",
    "className": "com.carrental.Booking",
    "tcc": 0.0,
    "wmc": 2,
    "lcom": 0.0,
    "dit": 0,
    "cbo": 3,
    "maxCyclo": 1,
    "avgCyclo": 1.0
  },
  {
    "id": "44e656fc-c9e2-41a8-8c9d-5f8de818558f",
    "className": "com.carrental.Car",
    "tcc": 0.6,
    "wmc": 12,
    "lcom": 0.0,
    "dit": 1,
    "cbo": 6,
    "maxCyclo": 4,
    "avgCyclo": 2.0
  },
```


REACT

Kullanıcının tüm etkileşimlerini yöneten modern ve dinamik bir web arayüzü sunar. Proje/sınıf seçimi, analiz başlatma, geçmiş sonuçları listeleme ve görselleştirilecek metrikleri seçme gibi işlemler burada yapılır.

ELECTRON

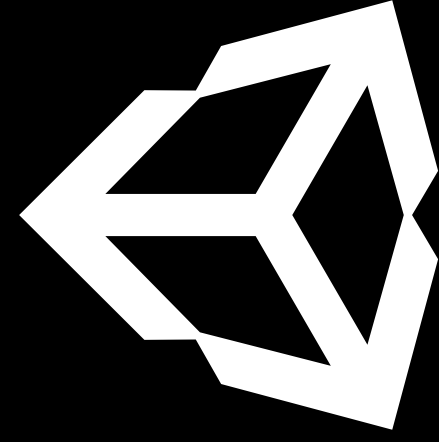
Kullanıcının yerel dosya sisteminden (C:\... gibi) klasör veya dosya seçebilmesi, React web uygulamasının bir Electron kabuğu içinde çalıştırılmasıyla mümkün kılınmıştır. Bu, web teknolojileri ile masaüstü yeteneklerini birleştirir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

UNITY

Backend'den gelen metrik verilerini alıp, bu verileri anlamlı bir 3D "kod şehri" metaforuna dönüştürür. Her bir sınıf, metrik değerlerine göre boyutları ve rengi değişen bir bina olarak temsil edilir.

Spring'ten gelen istekleri sürekli dinler. Metrik görselleştirmede özellik seçimi yapılır. Dinamik olarak class sayısına ve genişliklerine göre map genişler. Metrikler 3D olarak görselleştirilir. Bina detaylarında, metriklere sayısal olarak ulaşılabilir.

TCC

TCC (Sıkı Sınıf Bağlılığı) metriği, bir sınıfın ne kadar bütünsel ve odaklı olduğunu ölçer. Temel prensibi, iyi tasarlanmış bir sınıfta metotların, o sınıfa ait ortak özellikleri (alanları/değişkenleri) yoğun bir şekilde birlikte kullanması gerektiğidir.

Hesaplama kodumuza göre, ilk olarak Car sınıfındaki **abstract**, **native** ve **constructor** metotları haricindeki tüm metotlar analize dahil edilir. Bu metotlar şunlardır: start(), needsRefuel(), refuel(), getStatus(), logMaintenance().
Toplamda **5 adet metot** analize alınır.

Toplamda (5,2) = **10 adet metot çifti** vardır.
start,needsrefuel,refuel,getstatus metotları ortak özelliklere erişir. (4,2) = **6 adet method çifti** vardır.

$$TCC \rightarrow 6 / 10 = 0.6$$

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : engine(engine.class)
numberOfDoors(int)
fuelLevel(double)
maintenanceLog(List<String>)

start() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

needsRefuel() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if, 1 adet && içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

refuel() : fuelLevel erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

getStatus() : fuelLevel,engine erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

logMaintenance() : maintenanceLog erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

WMC

Hesaplama, sınıftaki her bir metodun Cyclomatic Complexity (CYCLO - Döngüsel Karmaşıklık) değerini bulur ve ardından bu değerleri toplar. Yüksek bir WMC değeri, sınıfın çok fazla veya çok karmaşık metotlara sahip olduğunu, bu nedenle daha fazla hata potansiyeli taşıdığını ve bakımının maliyetli olabileceğini gösterir.

Hesaplama kodumuz, Car sınıfındaki constructor dahil olmak üzere abstract ve native olmayan tüm metotları gezer. Her bir metodun CYCLO değerini ayrı ayrı hesaplar. (**CYCLO, her metot için 1'den başlar ve her if, &&, for, switch ,try-catch gibi karar noktası için 1 artar.**)

Constructor : 1

start: 1 + 1 = 2

needsRefuel : 1+1+1 = 3

refuel : 1

getStatus : 1 + 2(if)+ +2(case) = 5

logMaintenance : 1

$$WMC = 13$$

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : engine(engine.class)
numberOfDoors(int)
fuelLevel(double)
maintenanceLog(List<String>)

start() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

needsRefuel() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if, 1 adet && içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

refuel() : fuelLevel erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

getStatus() : fuelLevel,engine erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

logMaintenance() : maintenanceLog erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

MAXCYCLO , AVGCYCLO

MAX_CYCLO ve AVG_CYCLO metrikleri, bir sınıfın genel karmaşıklığını (WMC) farklı bir mercekten inceleyerek bize daha derin bir analiz sunar. WMC, sınıftaki tüm metotların karmaşıklıklarının toplamını vererek genel bir yük skoru sunarken, bu iki metrik karmaşıklığın sınıf içindeki dağılımı hakkında daha detaylı bilgi sağlar:

MAX_CYCLO (Maksimum Karmaşıklık): Bu metrik, sınıf içerisindeki en karmaşık tek bir metodun Cyclomatic Complexity (CYCLO) değerini gösterir.
AVG_CYCLO (Ortalama Karmaşıklık): Bu metrik, sınıftaki metotların ortalama karmaşıklık seviyesini ifade eder.

MAX_CYCLO : 5

AVG_CYCLO : $13/6 = 2.16$

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : engine(engine.class)
numberOfDoors(int)
fuelLevel(double)
maintenanceLog(List<String>)

start() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

needsRefuel() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if, 1 adet && içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

refuel() : fuelLevel erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

getStatus() : fuelLevel,engine erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

logMaintenance() : maintenanceLog erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

DIT

DIT (Miras Ağacı Derinliği) metriği, bir sınıfın nesne yönelimli programlamadaki kalıtım (miras) hiyerarşisindeki derinliğini, yani "atalarının" sayısını ölçer. Değer, incelenen sınıftan, tüm Java sınıflarının en tepesindeki kök sınıf olan `java.lang.Object`'e olan uzaklığı ifade eder.

Hesaplama kodumuz, verilen sınıftan (Car) başlayarak, üst sınıf Object olana kadar yukarı doğru kaç adım çıktığını sayar.
Car → Vehicle → Object

DIT : 1

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : `engine(engine.class)`
`numberOfDoors(int)`
`fuelLevel(double)`
`maintenanceLog(List<String>)`

`start()` : `fuelLevel`, `engine` erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

`needsRefuel()` : `fuelLevel`, `engine` erişir.
1 adet if, 1 adet `&&` içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

`refuel()` : `fuelLevel` erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

`getStatus()` : `fuelLevel`, `engine` erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

`logMaintenance()` : `maintenanceLog` erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

LCOM

LCOM (Metotlarda Bağıllık Eksikliği), bir sınıfın ne kadar "dağınık" olduğunu, yani metotlarının ne kadarının birbirinden bağımsız çalıştığını ölçer. Yüksek bir LCOM değeri, sınıfın birbiriyle ilgisiz birden fazla sorumluluğu olduğuna ve muhtemelen "Tek Sorumluluk Prensipli"ni (Single Responsibility Principle) ihlal ettiğine işaret eder.

Hesaplama, TCC'ye benzer şekilde, sınıftaki metot çiftlerini analiz eder.

P: Ortak bir özelliğe erişen, yani "birbiriyle konuşan" metot çiftlerinin sayısıdır.

Q: Hiçbir ortak özelliğe erişmeyen, yani "birbirinden habersiz" metot çiftlerinin sayısıdır.

Eğer dağınık çiftlerin sayısı (Q), bağlı çiftlerin sayısından (P) fazlaysa, LCOM bu ikisinin farkıdır. Aksi takdirde, sınıf yeterince bütünsel kabul edilir ve LCOM değeri 0 olur.

P: 6

Q : logMaintenance methodu, diğer 4 methodla hiçbir ortak özelliği yoktur. **4 adet metot çifti** oluşur.

$$LCOM \rightarrow (Q > P) ? (Q - P) : 0$$
$$LCOM = 0$$

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : engine(engine.class)
numberOfDoors(int)
fuelLevel(double)
maintenanceLog(List<String>)

start() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

needsRefuel() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if, 1 adet && içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

refuel() : fuelLevel erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

getStatus() : fuelLevel,engine erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

logMaintenance() : maintenanceLog erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

CBO

CBO (Nesneler Arası Bağlaşım), bir sınıfın ne kadar "bağımlı" olduğunu ölçer. Bir sınıfın, proje içerisindeki diğer kaç farklı sınıfa bağlı olduğunu sayar. Bir sınıfın başka bir sınıfa olan bağımlılığı şu yollarla oluşabilir:

- O sınıftan kalıtım alması (inheritance).
- O sınıfı bir özelliğinin (field) tipi olarak kullanması.
- O sınıfı bir metodunun parametresinde veya dönüş tipinde kullanması.
- Metotlarının içinde o sınıfa ait bir nesne oluşturması veya metotlarını çağırması.

Kalıtım : 1 (Vehicle.class)

Özellik: 1 (Engine.class)

$$\text{CBO} = 2$$

Car

Kalıtım : Vehicle

Özellikleri : engine(engine.class)
numberOfDoors(int)
fuelLevel(double)
maintenanceLog(List<String>)

start() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if koşulu içerir
Motoru çalıştırır.

needsRefuel() : fuelLevel, engine erişir.
1 adet if, 1 adet && içerir.
Yakıt seviyesini kontrol eder.

refuel() : fuelLevel erişir.
Karmaşıklık içermez.
Yakıt seviyesini arttırır

getStatus() : fuelLevel,engine erişir.
2 adet if ve 1 adet switch-case
Status bildirir.

logMaintenance() : maintenanceLog erişir.
Karar noktası yoktur.
Bakım kaydı ekler.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

START NEW ANALYSIS

LIST PAST RECORDS

Yeni analiz başlatma
ekranına gider.

Eski analiz kayıtlarını
görmeye gider.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Select Analysis Type

JAR

PROJECT

CLASS

BACK

Jar dosyası üzerinden
analiz başlatma özelliğidir.

Tekli class dosyası
üzerinden analiz başlatma
özelliğidir.

Çoklu class dosyası
üzerinden analiz başlatma
özelliğidir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Bu ekran, geçmiş analizler hakkında özet bilgi içerir. Kullanıcı istediği analizi detaylı olarak görüntüleyebilir.

Past Analysis Records		
Type	Class / Project Name	Creation Date
PROJECT	LastTestProject	19.06.2025 18:05:33
PROJECT	bin	19.06.2025 19:05:19
CLASS	hobipazari\HobbyShopGUI\$2.class	19.06.2025 19:07:01
CLASS	test\MetricTest.class	21.06.2025 01:06:38
JAR	CarRentalApp.jar	22.06.2025 00:32:01
JAR	CarRentalApp.jar	22.06.2025 00:51:41
JAR	CarRentalApp.jar	22.06.2025 01:35:55

GERİ

SHOW SELECTED ANALYSIS

Type, Class/ProjectName ve CreationDate gibi birimleri içerir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

←

Project Analysis: CarRentalApp.jar

Creation: 22.06.2025 00:32:01

Class Name	TCC	WMC	LCOM	DIT	CBO	MAXCYCLO	AVGCYCLO
com.carrental.Booking	0	2	0	0	3	1	1
com.carrental.Car	0,6	12	0	1	6	4	2
com.carrental.ElectricCar	1	7	0	2	4	3	1,75
com.carrental.Engine	1	6	0	0	3	2	1,5

Select 3 metrics to visualize:

☐ TCC ☐ WMC ☐ LCOM ☐ DIT ☐ CBO ☐ MAXCYCLO ☐ AVGCYCLO

VISUALIZE RESULTS

Tüm detay bilgileri
gösteren ekrandır.

İstediği 3 metriği seçerek
Unity'e veriyi gönderir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Height WMC

Width LCOM

Color LCOM

Confirm

✓ LCOM
WMC
CBO

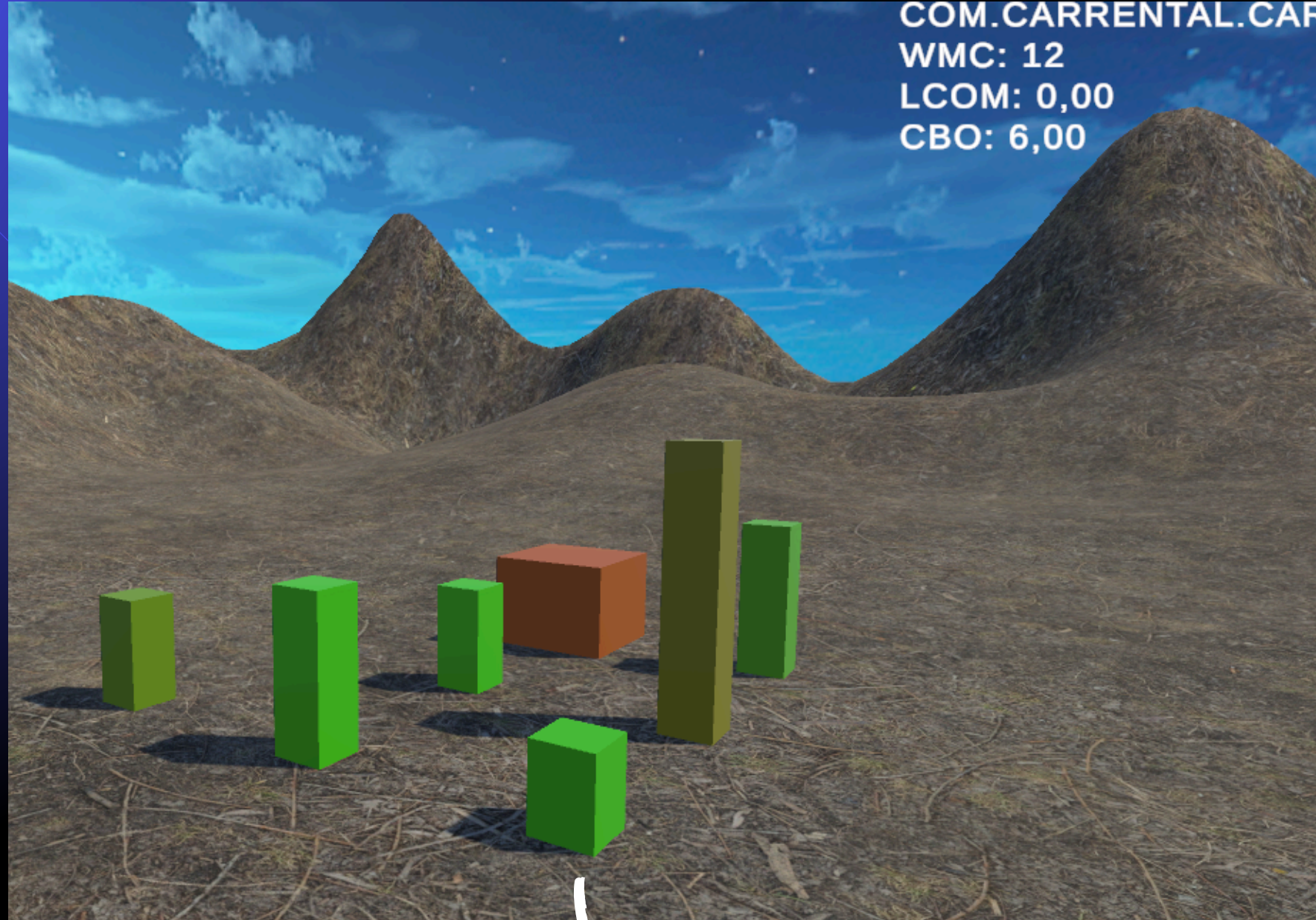
Belirlenen 3 metrik,
kullanıcın isteğine göre
bina özelliklerine atanır.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

İlgili binanın üzerine
gelindiğinde, detay bilgileri
görüntülenir.

Her class, bir bina
niteliğinde görselleştirilir.

Giriş

Dizayn

Mimari

Uygulama

Dinlediğiniz için Teşekkürler

Eray Gökçe 20011079
Geliştirici

DR. ÖĞR. ÜYESİ YUNUS EMRE SELÇUK